

Persbericht

Utrecht, 18 februari 2009

4e kwartaal 2008: OPG realiseert winstverwachting

Maximale focus op positionering in veranderende Nederlandse apothekemarkt

Financiële kernpunten vierde kwartaal 2008

- **Omzet** + 4% ten opzichte van het vierde kwartaal 2007
 - Apotheken Nederland - 7%
 - Apotheken Internationaal - 1%
 - Direct & Institutioneel + 25%
- **Bedrijfsresultaat** € 16,8 miljoen (- 52%)
 - Apotheken Nederland € 5,8 miljoen (- 70%)
 - Apotheken Internationaal - € 0,7 miljoen (> - 100%)
 - Direct & Institutioneel € 17,8 miljoen (- 4%)
 - Overig - € 6,1 miljoen (- 56%)
- **Nettoresultaat** - 90% met name door lager bedrijfsresultaat en hogere effectieve belastingdruk

Operationele kernpunten vierde kwartaal 2008

- Maximale focus op **positionering in sterk veranderende apothekemarkt** in Nederland:
 - opbouw Mediq Apothekketen vrijwel compleet; landelijke marketingcampagne gestart;
 - reorganisatie op schema; 65 FTE reductie gerealiseerd;
 - aangescherpt businessmodel in voorbereiding.
- Doelstellingen **herstructureringsplan Polen** behaald, effect echter tenietgedaan door valuta-effecten, eenmalige kosten en stijgende loonkosten.
- Aanhoudende **omzetgroei Direct & Institutioneel**, met name onder invloed van acquisities.
- **Economische crisis** raakt OPG in beperkte mate, met name door afzwakkende groei in Polen en de Verenigde Staten.
- Start groepsbrede uitrol van **Mediq-merk**.

Financiële kernpunten resultaat 2008

- Omzet en bedrijfsresultaat Apotheken Nederland sinds 1 juni 2008 onder druk door preferentiebeleid.
- Bijzondere waardevermindering van goodwill Nederlandse apotheken in Q2 van € 198,0 miljoen (non cash).
- Vooruitzichten 2008 zoals afgegeven bij het tweede kwartaal gerealiseerd:
 - bedrijfsresultaat € 100,5 miljoen (vóór de bijzondere waardevermindering van goodwill in het tweede kwartaal en exclusief posten met een niet-operationeel karakter in het vierde kwartaal ter grootte van - € 5,4 miljoen) ten opzichte van verwachting van € 95 miljoen tot € 100 miljoen;
 - omzet + 10%; conform verwachting.
- Het dividendvoorstel bedraagt € 0,30 per aandeel (pay-out van 35%).
- Met herfinanciering (van acquisitie Byram) is gemiddelde looptijd kredietfaciliteiten verlengd tot 4,1 jaar.

X € 1.000.000

4 ^e kwartaal 2008	4 ^e kwartaal 2007	Stijging/ daling		t/m 4 ^e kwartaal 2008	t/m 4 ^e kwartaal 2007	Stijging/ daling
701,3	675,2	4%	Netto-omzet	2.730,2	2.476,7	10%
16,8	35,2	- 52%	Bedrijfsresultaat vóór bijzondere waardevermindering goodwill	95,1	134,5	- 29%
-	-		Bijzondere waardevermindering goodwill	- 198,0	-	
16,8	35,2	- 52%	Bedrijfsresultaat	- 102,9	134,5	
2,4%	5,2%		Operationele marge (vóór bijzondere waardevermindering goodwill)	3,5%	5,4%	
2,3	24,0	- 90%	Nettoresultaat vóór bijzondere waardevermindering goodwill	50,6	93,0	- 46%
2,3	24,0	- 90%	Nettoresultaat	- 127,9	93,0	> - 100%

Marc van Gelder, CEO: *"Wij zijn ervan overtuigd dat wij met de Mediq Apotheekformule op het juiste spoor zitten om voor onderscheidende zorgdiensten betaald te worden. Hierover zijn wij momenteel dan ook in onderhandeling met de zorgverzekeraars. Onder druk van de forse prijsdalingen van generieke geneesmiddelen door het preferentiebeleid wordt het belang van de gedifferentieerde vergoeding voor de zorgfunctie voor de apotheek immers almaar groter. Al onze pijlen zijn dan ook gericht op optimale aanpassing aan de sterk gewijzigde marktomstandigheden. Dat draait enerzijds om verdere uitbouw van onze Mediq Apotheekpropositie en anderzijds om een zo efficiënt mogelijke bedrijfsvoering.*

Polen liet wederom een autonome groei boven het marktgemiddelde zien. Het positieve effect van het herstructureringsplan werd helaas tenietgedaan, met name door valuta-effecten, eenmalige kosten en stijgende loonkosten. Hoewel onze activiteiten in vergelijking met veel andere sectoren minder gevoelig zijn voor conjunctuurschommelingen heeft de economische crisis ook ons, zij het in beperkte mate, geraakt. Met name in de landen waar sprake is van substantiële bijbetalingen door de eindgebruiker is sprake van een afnemende groei: de Verenigde Staten en Polen.

De omzet bij Direct & Institutioneel groeide gestaag; het segment blijft daarmee van groot belang voor het heden en de toekomst van OPG. De onderliggende marge is voor alle bedrijfsonderdelen op peil gebleven, behalve op de institutionele markt voor medische middelen in Nederland en de markt voor directe leveringen in thuiszorgsituaties in Duitsland."

Vooruitzichten 2009

- Wij verwachten een **omzetgroei** van rond de 5% (tegen constante wisselkoersen).
- Hoewel onze sector minder gevoelig voor de economische omstandigheden is dan veel andere, kunnen wij onder invloed van het huidige economische klimaat in het algemeen en onzekerheden op de Nederlandse apotheekmarkt in het bijzonder op dit moment geen uitspraak doen over het **bedrijfsresultaat**.
- De kostenbesparingen ten gevolge van de reorganisatie bij Apotheken Nederland bedragen naar verwachting € 9 miljoen in 2009 en € 15 miljoen op jaarbasis vanaf 2010.
- Kostenbesparingen ten gevolge van het herstructureringsprogramma in Polen bedragen naar verwachting PLN 5 miljoen tot PLN 7 miljoen.
- In 2009 is geen herfinanciering nodig.

Financiële gang van zaken OPG Groep

X € 1.000.000

4 ^e kwartaal 2008	4 ^e kwartaal 2007	Stijging/ daling		t/m 4 ^e kwartaal 2008	t/m 4 ^e kwartaal 2007	Stijging/ daling
701,3	675,2	4%	Netto-omzet	2.730,2	2.476,7	10%
16,8	35,2	- 52%	Bedrijfsresultaat vóór bijzondere waardevermindering goodwill	95,1	134,5	- 29%
-	-		Bijzondere waardevermindering goodwill	- 198,0	-	
16,8	35,2	- 52%	Bedrijfsresultaat	- 102,9	134,5	> - 100%
- 5,3	- 3,2		Financiële baten en lasten	- 16,1	- 10,5	
0,0	0,4		Resultaat geassocieerde deelnemingen	- 2,5	2,8	
- 8,4	- 7,8		Belastingen	- 5,9	- 31,5	
3,1	24,6		Resultaat na belastingen	- 127,5	95,3	
			Toe te rekenen aan:			
2,3	24,0	- 90%	Aandeelhouders (Nettoresultaat)	- 127,9	93,0	> - 100%
0,8	0,6		Derden	0,4	2,3	

De **netto-omzet** nam over het afgelopen kwartaal toe met 4%. Evenals in voorgaande kwartalen was de groei sterk bij Direct & Institutioneel (+ 25%). Bij Apotheken Nederland daalde de omzet met 7% en bij Apotheken Internationaal met 1%, veroorzaakt door daling van de Poolse zloty. Zonder deze daling zou de omzetgroei van Apotheken Internationaal 3% hebben bedragen.

Het **bedrijfsresultaat** nam af met € 18,4 miljoen. Het bedrijfsresultaat van Apotheken Nederland daalde met € 13,8 miljoen, met name onder druk van prijsdalingen op generieke geneesmiddelen ten gevolge van het preferentiebeleid van verzekeraars (voor nadere toelichting op preferentiebeleid zie bijlage 2).

Bij Apotheken Internationaal nam het bedrijfsresultaat af met € 1,8 miljoen. Positieve effecten van de herstructurering zijn tenietgedaan door eenmalige posten en valuta-effecten. Bij Direct & Institutioneel nam het bedrijfsresultaat met € 0,7 miljoen af. Positieve bijdragen uit acquisities vielen weg tegen margedruk in Duitsland en op de institutionele markt voor medische middelen in Nederland en een eenmalige bate in het vierde kwartaal van 2007. Tot slot daalde het bedrijfsresultaat bij Overig met € 2,2 miljoen, voornamelijk door de koersdaling van het aandeel Anzag.

Het saldo van **financiële baten en lasten** lag € 2,1 miljoen hoger dan vorig jaar onder invloed van een gemiddeld hogere nettoschuldpositie door acquisities (€ 1,1 miljoen) en een aantal eenmalige posten (€ 1,0 miljoen).

De **belastingen** in het vierde kwartaal waren hoger in verband met een dotatie aan de voorzieningen van € 4,0 miljoen die voortvloeit uit een risico voor de vennootschapsbelasting. Hiertegenover staat een lager bedrijfsresultaat.

Aansluiting resultaat

Zoals te zien in de volgende tabel ontwikkelden zowel het nettoresultaat als het bedrijfsresultaat geschoond voor posten met een niet-operationeel karakter zich over het afgelopen kwartaal positiever dan de gerapporteerde cijfers. De belangrijkste oorzaak was het negatieve resultaat op ons belang in Anzag.

X € 1.000.000

4 ^e kwartaal 2008	4 ^e kwartaal 2007	Stijging/ daling		t/m 4 ^e kwartaal 2008	t/m 4 ^e kwartaal 2007	Stijging/ daling
16,8	35,2	- 52%	Bedrijfsresultaat	- 102,9	134,5	> - 100%
			Af:			
-	-		Bijzondere waardevermindering goodwill (Apotheken Nederland)	- 198,0	-	
-	-		Verkoop onroerend goed (Apotheken Nederland)	0,6	1,5	
0,3	-		Verkoop onroerend goed (Apotheken Internationaal)	3,9	1,9	
-	-		Voorziening claim ACP Pharma (Apotheken Internationaal)	-	- 2,3	
- 0,4	-		Wijziging pensioentoezegging (Apotheken Internationaal)	- 0,4	-	
- 5,3	0,3		Resultaat Anzag (Overig)	- 11,3	1,4	
22,2	34,9	- 36%	Gecorrigeerd bedrijfsresultaat	102,3	132,0	- 23%
2,3	24,0	- 90%	Nettoresultaat	- 127,9	93,0	> - 100%
			Af:			
- 5,4	0,3		Bovenstaande correcties na vennootschapsbelasting	- 183,3	1,2	
-	-		Verkoop geassocieerde deelnemingen *	-	1,1	
-	-		Bijzondere waardevermindering goodwill geassocieerde deelnemingen	- 3,1	-	
7,7	23,7	- 68%	Gecorrigeerd nettoresultaat	58,5	90,7	- 35%

* Boekwinst op verkoop van twee apotheekdeelnemingen waarin wij een minderheidsbelang hielden (Apotheken Nederland)

Kasstroomoverzicht

X € 1.000.000

4 ^e kwartaal 2008	4 ^e kwartaal 2007	Stijging/ daling		t/m 4 ^e kwartaal 2008	t/m 4 ^e kwartaal 2007	Stijging/ daling
34,3	56,3	- 39%	Kasstroom uit operationele activiteiten	91,6	110,3	- 17%
- 17,8	- 27,3	35%	Kasstroom uit investeringsactiviteiten	- 146,3	- 107,4	- 36%
32,5	10,3	> 100%	Kasstroom uit financieringsactiviteiten	74,9	- 8,9	> 100%
49,0	39,3	25%	Nettokasstroom	20,2	- 6,0	> 100%

De kasstroom uit operationele activiteiten bedroeg € 34,3 miljoen en lag hiermee € 22,0 miljoen lager dan over dezelfde periode van voorgaand jaar. Van deze € 22,0 miljoen werd € 12,4 veroorzaakt door lagere operationele resultaten en € 9,6 miljoen door een lagere reductie van het werkkapitaal dan in het vierde kwartaal 2007.

De negatieve kasstroom uit investeringsactiviteiten bedroeg € 17,8 miljoen. De investeringen in materiële vaste activa waren met € 13,1 miljoen € 0,4 miljoen lager dan vorig jaar. De investeringen betroffen gezondheidscentra, de uitrol van de Mediq Apotheekformule en informatiesystemen bij Apotheken Nederland, en nieuwe distributiecentra in Nederland en Noorwegen bij Direct & Institutioneel. In het vierde kwartaal is € 11,4 miljoen besteed aan acquisities waaronder de afronding van aankoop van drie apotheken in Utrecht die reeds in gang was gezet voor de aankondiging van het preferentiebeleid. De negatieve kasstroom werd deels gecompenseerd door de ontvangsten van desinvesteringen en terugbetaalde leningen van afnemers.

De kasstroom uit financieringsactiviteiten bedroeg € 32,5 miljoen positief en kwam, evenals over het vierde kwartaal van 2007, geheel voort uit opgenomen financieringen.

De in september afgesloten kredietfaciliteit heeft een looptijd van 5 jaar, waarmee de gewogen gemiddelde looptijd van alle OPG ter beschikking staande kredietfaciliteiten 4,1 jaar bedraagt. Aan het eind van het jaar bedroeg de nettoschuld/EBITDA-ratio 2,3 en de rentedekking 7,6 ten opzichte van 2,3 respectievelijk 8,9 aan het eind van het derde kwartaal. Beide ratio's voldoen hiermee ruimschoots aan de in kredietovereenkomsten overeengekomen voorwaarden van een rentedekking van minimaal 5,0 en een schuldratio van maximaal 3,5.

Financiële gang van zaken per segment

Apotheken

X € 1.000.000

4 ^e kwartaal 2008	4 ^e kwartaal 2007	Stijging/ daling		t/m 4 ^e kwartaal 2008	t/m 4 ^e kwartaal 2007	Stijging/ daling
490,3	515,6	- 5%	Netto-omzet	1.962,3	1.926,1	2%
5,1	20,6	- 75%	Bedrijfsresultaat vóór bijzondere waardevermindering goodwill	39,6	77,0	- 49%
-	-		Bijzondere waardevermindering goodwill	- 198,0	-	
5,1	20,6	- 75%	Bedrijfsresultaat	- 158,4	77,0	> - 100%

Apotheken Nederland

- Omzet en marge onder druk door prijsdalingen op generieke geneesmiddelen ten gevolge van preferentiebeleid en transitieakkoord.
- Bedrijfsresultaat tevens gedrukt door hogere kosten in verband met toegenomen marketing-inspanningen, de afkoop van huurverplichtingen in verband met de sluiting van een distributiecentrum en een lagere bijdrage ontvangen van de Stichting Samenwerking Apothekers OPG.
- Opbouw Mediq Apotheekketen in Nederland vrijwel compleet; landelijke marketingcampagne gestart.
- Reorganisatie op schema.

X € 1.000.000

4 ^e kwartaal 2008	4 ^e kwartaal 2007	Stijging/ daling		t/m 4 ^e kwartaal 2008	t/m 4 ^e kwartaal 2007	Stijging/ daling
226,7	241,9	- 6%	Omzet groothandel	880,5	926,6	- 5%
165,0	168,9	- 2%	Omzet apotheken	628,5	642,2	- 2%
- 109,1	- 105,7		Eliminaties *	- 416,1	- 400,8	
282,6	305,1	- 7%	Netto-omzet	1.092,9	1.168,0	- 6%
5,8	19,6	- 70%	Bedrijfsresultaat **	32,7	73,9	- 56%
2,1%	6,4%		Operationele marge **	3,0%	6,3%	
10,8	30,8		Kasstroom uit operationele activiteiten	39,6	48,9	
8,0	10,4		Investerings	26,6	22,5	
9,0	1,0		Acquisities	12,5	13,3	
- 10,1	2,9		Economische winst	- 33,7	6,7	

* Betreft leveringen van de groothandel aan eigen apotheken

** Exclusief bijzondere waardevermindering goodwill

Evenals over de afgelopen kwartalen lag de omzetontwikkeling van onze apotheken in lijn met de markt. Als gevolg van een stijging van het aantal receptregels met 3% en een prijsdaling van circa 5% daalde de omzet per saldo met 2%. Ons marktaandeel is gelijk gebleven.

De omzet en het marktaandeel van de groothandel stonden onder druk door aanhoudende prijsconcurrentie. Ten opzichte van het vorige kwartaal is ons marktaandeel gelijk gebleven.

Het bedrijfsresultaat nam af met € 13,8 miljoen. Voor een belangrijk deel is dit veroorzaakt door daling van de brutomarges ten gevolge van het preferentiebeleid, het transitieakkoord en het opschorten van de clawback (gezamenlijk effect op het bedrijfsresultaat - € 8,8 miljoen). Daarnaast lagen de verkoopkosten hoger door intensievere marketinginspanningen en kosten voor de afkoop van huurverplichtingen voor een distributiecentrum. Ten slotte hebben wij over het vierde kwartaal van 2007 een substantieel hogere bijdrage ontvangen van de Stichting Samenwerking Apothekers OPG voor de uitrol van de Mediq Apotheekformule dan in het vierde kwartaal van 2008 (effect op het bedrijfsresultaat - € 3,8 miljoen).

Begin 2009 hebben wij een landelijke mediacampagne gestart, onder meer op televisie. Onze doelstelling is om de naamsbekendheid van en de merkvoorkeur voor Mediq Apotheek substantieel te vergroten.

De investeringen hadden betrekking op voortgaande investeringen in de uitrol van de Mediq Apotheekformule, AHOED'en en ICT.

Het aantal apotheken is in het vierde kwartaal gestegen van 225 naar 231. We hebben de acquisitie van drie apotheken in Utrecht afgerond waarvoor al vóór het bekend worden van het preferentiebeleid verplichtingen waren aangegaan. Daarnaast zijn er in het vierde kwartaal drie nieuwe apotheken geopend in een gezondheidscentrum en hebben we een meerderheidsbelang verworven in een apotheek, waarmee het totaal apotheken aan het eind van het jaar op 231 uitkomt (waarvan 222 geconsolideerd). In het vierde kwartaal zijn er 34 apotheken omgebouwd naar de Mediq Apotheekformule, wat het totaal eind 2008 op 192 brengt.

Apotheken Internationaal

- Autonome groei van onze Poolse apotheken boven marktgemiddelde.
- Uitrol Mediq Apotheekformule op stoom.
- Doelstellingen herstructureringsplan Polen behaald (€ 1,5 miljoen in 2008).
- Bedrijfsresultaat lager wegens kosten met een eenmalig karakter, toename personeelskosten en lagere koers zloty onder invloed van de economische crisis.

X € 1.000.000

4 ^e kwartaal 2008	4 ^e kwartaal 2007	Stijging/ daling		t/m 4 ^e kwartaal 2008	t/m 4 ^e kwartaal 2007	Stijging/ daling
131,8	134,4	- 2%	Omzet groothandel Polen	571,7	474,3	21%
59,9	61,0	- 2%	Omzet groothandel België	237,6	233,9	2%
38,1	36,0	6%	Omzet apotheken Polen	153,5	121,9	26%
2,0	1,1	82%	Omzet apotheken België	7,2	1,6	> 100%
- 24,1	- 21,9		Eliminaties *	- 100,6	- 72,8	
207,7	210,6	- 1%	Netto-omzet	869,4	758,9	15%
- 0,7	1,1	> - 100%	Bedrijfsresultaat	6,9	3,1	> 100%
- 0,3%	0,5%		Operationele marge	0,8%	0,4%	
4,6	- 2,1		Kasstroom uit operationele activiteiten	2,7	- 8,8	
1,0	1,2		Investeringen	3,0	3,4	
2,3	4,6		Acquisities	5,2	19,4	
- 5,8	- 4,0		Economische winst	- 15,2	- 16,1	

* De regel 'Eliminaties' betreft groothandelsomzet gerealiseerd bij onze eigen apotheken

Vooral als gevolg van de depreciatie van de zloty over het afgelopen kwartaal lag de omzet van de groothandel lager dan over de vergelijkbare periode in 2007. Bij gelijke wisselkoersen zou de omzet van het segment met 3% zijn gegroeid. Hierbij hebben wij bij onze Poolse apotheken wederom een autonome omzetgroei gerealiseerd die met 7% hoger lag dan de marktgroei van 5%. De autonome omzetgroei van onze groothandel in Polen bedroeg 3% in lokale valuta. De ten opzichte van voorgaande kwartalen afzwakkende groei in Polen werd deels veroorzaakt door de economische crisis.

Ons herstructureringsprogramma gaat onverminderd voort; de voor dit jaar beoogde besparingen zijn bereikt. In het vierde kwartaal zijn de positieve effecten echter tenietgedaan door de aanhoudende krapte op de Poolse arbeidsmarkt, leidend tot stijgende personeelskosten. Daarnaast zijn we, vooral bij onze Poolse groothandel, geconfronteerd met enkele kostenposten met een eenmalig karakter ter grootte van € 1,1 miljoen in totaal. Hieronder is begrepen een last wegens afkoop van contractuele verplichtingen inzake de bouw van een nieuw distributiecentrum. Als gevolg van de economische crisis is de zloty over het afgelopen kwartaal relatief sterk gedeprimeerd ten opzichte van de euro. Dit heeft ertoe geleid dat inkoopcontracten afgesloten in euro's tot een lager bruto-omzetresultaat hebben geleid.

Dit risico is deels afgedekt door gebruik te maken van valutatermijncontracten. De behaalde, positieve resultaten op deze valutatermijncontracten zijn verantwoord onder het financieringsresultaat en maken dus geen deel uit van het bedrijfsresultaat.

Evenals vorig kwartaal is duidelijke voortgang geboekt bij de uitrol van de Mediq Apotheekformule in Polen. Over het afgelopen kwartaal zijn 23 Mediq Apotheken omgebouwd waardoor het totale aantal Mediq Apotheken uitkomt op 51.

Direct & Institutioneel

- Sterke omzetgroei zet door, met name onder invloed van acquisities en autonome groei in Denemarken.
- Economische situatie leidt tot afzwakkende groei, met name in de Verenigde Staten.
- Prijsdruk in Duitsland door zorgverzekeraars.

x € 1.000.000

4 ^e kwartaal 2008	4 ^e kwartaal 2007	Stijging/ daling		t/m 4 ^e kwartaal 2008	t/m 4 ^e kwartaal 2007	Stijging/ daling
64,7	63,8	1%	Omzet direct Nederland	249,0	233,5	7%
63,4	27,4	> 100%	Omzet direct buiten Nederland	211,6	81,2	> 100%
68,0	61,6	10%	Omzet institutioneel Nederland	254,8	229,1	11%
20,8	20,4	2%	Omzet institutioneel buiten Nederland	78,8	57,3	38%
- 2,6	- 2,3		Eliminaties *	- 10,8	- 8,0	
214,3	170,8	25%	Netto-omzet	783,4	593,1	32%
17,8	18,5	- 4%	Bedrijfsresultaat (EBIT)	68,3	60,8	12%
19,1	19,5	- 2%	Bedrijfsresultaat excl. amortisatie (EBITA)	73,3	63,7	15%
8,3%	10,8%		Operationele marge (EBIT)	8,7%	10,3%	
8,9%	11,4%		Operationele marge (EBITA)	9,4%	10,7%	
15,3	16,1		Kasstroom uit operationele activiteiten	56,6	67,6	
3,6	1,9		Investerings	13,3	6,1	
0,1	10,8		Acquisities	100,8	52,3	
11,5	15,1		Economische winst	46,6	48,4	

* De regel 'Eliminaties' betreft onderling gerealiseerde omzet tussen 'institutioneel' en 'direct'.

Over het afgelopen kwartaal is de omzet met 25% gestegen. Deze groei kende zowel een bijdrage uit acquisities (21%) als een autonome bijdrage (4%).

De autonome omzet nam toe bij al onze bedrijfsonderdelen, met name in Denemarken en bij de levering van geneesmiddelen op de Nederlandse institutionele markt, behalve bij de directe leveringen in thuiszorgsituaties in Duitsland waar sprake was van toegenomen prijsdruk van zorgverzekeraars.

Het overgrote deel van de omzetgroei uit acquisities is gerealiseerd in de Verenigde Staten, al lag deze groei beperkt lager dan verwacht als gevolg van de economische situatie.

De operationele marge (EBITA) is 8,9%, ofwel 2,5%-punt lager dan over dezelfde periode vorig jaar. Evenals in voorgaande perioden was sprake van een veranderende omzetmix omdat de recentelijk geacquireerde ondernemingen een lagere operationele marge kennen dan het segmentgemiddelde. Ten tweede was de autonome omzetgroei van bedrijfsonderdelen met een traditioneel lagere marge dan het segmentgemiddelde sterker dan van bedrijfsonderdelen met een hogere marge. Dit betrof met name de levering van geneesmiddelen op de Nederlandse institutionele markt. Ten derde was sprake van een toenemende margedruk op de institutionele markt voor medische middelen in Nederland en de markt voor directe leveringen in thuiszorgsituaties in Duitsland. Tot slot omvatte dezelfde periode vorig jaar een eenmalige bate ter grootte van € 1,3 miljoen.

Overig

X € 1.000.000

4 ^e kwartaal 2008	4 ^e kwartaal 2007	Stijging/ daling		t/m 4 ^e kwartaal 2008	t/m 4 ^e kwartaal 2007	Stijging/ daling
-	-		Netto-omzet	-	0,5	
- 6,1	- 3,9	- 56%	Bedrijfsresultaat	- 12,8	- 3,3	> - 100%
0,6	-		Investerings	1,7	0,1	

Onder 'Overig' verantwoorden wij de resultaten van niet aan segmenten toebedeelde activiteiten. Het bedrijfsresultaat bij Overig daalde met € 2,2 miljoen, vooral door de koersdaling van het aandeel Anzag van € 5,3 miljoen. Hiertegenover stonden lagere personeelskosten, mede onder invloed van een eenmalige last in het vierde kwartaal vorig jaar en lagere bonussen.

Pensioenen

De Stichting OPG Pensioenfonds heeft medio december een herstelplan opgesteld omdat de dekkingsgraad van het fonds ruim onder de door De Nederlandsche Bank gestelde grenswaarde van 105% lag. Het plan behelst onder meer een eenmalige bijdrage door OPG Groep van € 5 miljoen in 2008, aangevuld met € 7,5 miljoen in totaal over een periode van drie jaar (2009-2011). Voor 2009 verwachten we een negatief effect op het bedrijfsresultaat van circa € 3 miljoen.

Dividend

Het **dividend**voorstel bedraagt € 0,30 per aandeel ten opzichte van € 0,54 over het jaar 2007. Het dividend daalt met 44% en is hiermee in lijn met de daling van het nettoresultaat exclusief de bijzondere waardevermindering van goodwill. Het komt overeen met een pay-out van 35% en is daarmee gelijk aan onze streefwaarde. Van het dividend is reeds € 0,17 per aandeel als interim-dividend uitgekeerd.

Wijziging samenstelling Raad van Commissarissen

De heer Van Bakel heeft besloten om per 1 maart aanstaande af te treden als commissaris. De reden hiervoor is de intensievere samenwerking die OPG en de zelfstandige klanten van OPG Groothandel nastreven. Hierdoor zou voor de heer Van Bakel, als zelfstandige klant van OPG Groothandel, een belangenconflict kunnen ontstaan.

De heer Huibers zal eveneens aftreden, volgens rooster, na afloop van zijn tweede zittingstermijn.

Met het vertrek van de heren Van Bakel en Huibers zal de Raad van Commissarissen uit vijf leden bestaan, te weten de heer Van Duyn (voorzitter) en de heren Visser, Van den Goorbergh, De Moor en Stuge.

Conference call

Vandaag wordt om 9.30 uur een persconferentie gehouden in het Okura Hotel, Griffioen Room Ferdinand Bolstraat 333, Amsterdam.

Om 12.00 uur is er een bijeenkomst voor analisten op dezelfde locatie. Deze bijeenkomst is rechtstreeks te volgen op www.opggroep.nl via een videowebcast. Op de website is ook de PowerPoint-presentatie te downloaden die tijdens de bijeenkomst wordt gebruikt.

Om 15.00 uur is er een conference call voor beleggers, + 31 70 304 33 71. De replay is tot een week daarna beschikbaar via + 31 70 315 43 00, toegangscode 16 42 58 #

Financiële kalender

De eerste kwartaalcijfers over 2009 zullen op 28 april 2009 om 8.00 uur (Central European Time) worden gepubliceerd.

Voor nadere informatie

Catrien van Buttingha Wichers, hoofd Corporate Communicatie

Telefoon: +31(0)30 282 16 09

Mobiel: +31(0)6 53 39 36 65

E-mail: c.v.buttingha@groep.opg.nl

www.opggroep.nl

OPG Groep is een retail- en distributieonderneming voor geneesmiddelen en medische middelen. Daarbij maakt OPG gebruik van drie kanalen: het voeren van apotheken en een groothandel (*apotheken*), het aanbieden van medische middelen voor de thuiszorg en daaraan gerelateerde diensten (*direct*) en de marketing en distributie van geneesmiddelen en medische middelen aan ziekenhuizen en verpleeghuizen (*institutioneel*). De consument staat centraal: de klant vraagt en OPG levert, via welk kanaal dan ook.

OPG is marktleider op de Nederlandse markt en daarnaast ook actief in Polen, de Verenigde Staten, België, Duitsland, Denemarken, Noorwegen, Hongarije en Zwitserland. OPG heeft circa 7.700 medewerkers in dienst, waarvan circa 3.500 mensen buiten Nederland.

OPG is opgericht in 1899 en staat sinds 1992 genoteerd aan Euronext Amsterdam.

Dit persbericht bevat toekomstgerichte uitspraken. Toekomstgerichte uitspraken zijn altijd afhankelijk van aannames en inschattingen met betrekking tot onzekere gebeurtenissen waarop OPG Groep N.V. geen beslissende invloed kan uitoefenen. Hierbij valt te denken aan overheidsmaatregelen in en buiten Nederland, koersontwikkelingen, prijschommelingen, wijziging van wet- en regelgeving, jurisprudentie, marktontwikkelingen en beleid van zorgverzekeraars. OPG Groep N.V. hecht er aan er op te wijzen dat de tekst van dit persbericht gebaseerd is op de informatie zoals die op dit moment bekend is. De realiteit kan altijd afwijken van toekomstverwachtingen.

Bijlage 1: Kernpunten resultaat 2008

In 2008 steeg de omzet van de **groep** met 10%. Van de toename is 7% gerealiseerd door acquisities en 3% uit organische groei. De grootste bijdrage aan de omzetgroei kwam van het segment Direct & Institutioneel. Bij Apotheken Internationaal hebben we zowel bij onze apotheken als bij onze groothandels een hogere omzet gerealiseerd. De omzet bij Apotheken Nederland stond onder druk door prijsdalingen op generieke geneesmiddelen.

Het bedrijfsresultaat vóór de bijzondere waardevermindering van de goodwill op onze Nederlandse apotheken bedroeg € 95,1 miljoen; een afname met 29%. Deze afname werd veroorzaakt door bovengenoemde prijsdalingen bij Apotheken Nederland, met name onder invloed van het preferentiebeleid.

De omzet van **Apotheken Nederland** nam met 6% af onder invloed van zeer forse prijsdalingen van generieke geneesmiddelen, door het transitieakkoord en met name het preferentiebeleid. De autonome omzetontwikkeling van onze apotheken was 3,4% negatief, en lag daarmee in lijn met de markt. Ons marktaandeel bleef met 14% gelijk. De omzet van onze groothandel daalde iets sterker dan het marktgemiddelde. Hierdoor is ons marktaandeel met 1%-punt gedaald naar 24% door beperkt klantverlies.

De extreme prijsdaling op generieke geneesmiddelen heeft in het tweede kwartaal geleid tot een bijzondere afboeking van goodwill voor apotheken van € 201,4 miljoen, waarvan € 3,4 miljoen op geassocieerde deelnemingen (geen invloed op het bedrijfsresultaat).

Het bedrijfsresultaat vóór de bijzondere waardevermindering van goodwill daalde met 56%. Deze is voornamelijk veroorzaakt door bovengenoemde zeer forse prijsdruk. Het preferentiebeleid heeft tot een negatief effect op het bedrijfsresultaat geleid van circa € 28 miljoen. Het transitieakkoord heeft daarnaast geleid tot een negatief effect van € 13 miljoen. Verder was er sprake van eenmalige kosten in het kader van de ketenbouw, ICT en marketinginspanningen gerelateerd aan de uitrol van Mediq Apotheekformule. De in het tweede kwartaal 2008 ingezette reorganisatie ligt op schema. Het tijdelijk opschorten van de clawback heeft geleid tot een plus van € 9 miljoen.

De omzet bij **Apotheken Internationaal** is gestegen met 15%. Hieraan is door alle onderdelen bijgedragen. Deze groei kwam voor 6% voort uit de appreciatie van de zloty en voor 2% uit acquisities. De resterende autonome omzetgroei van 7% is vooral gerealiseerd in onze Poolse apotheken. Hier lag de organische omzetgroei met 8% boven de marktgroei van bijna 7%. Ook onze Poolse groothandel heeft een hogere groei gerealiseerd dan de markt. Hiermee heeft de omzet van onze Poolse activiteiten zich beduidend positiever ontwikkeld dan in 2007 toen onze apotheken een negatieve organische groei lieten zien.

Het bedrijfsresultaat nam toe met € 3,8 miljoen. Er was zowel in 2007 als 2008 sprake van een aantal posten met een niet-operationeel karakter. Exclusief deze posten zou het bedrijfsresultaat ongeveer gelijk zijn gebleven.

De implementatie van het herstructureringsprogramma in Polen ligt op koers. De bij de publicatie van de jaarcijfers 2007 uitgesproken verwachting van een positieve bijdrage aan het bedrijfsresultaat van € 1,0 miljoen tot € 1,5 miljoen is gerealiseerd. De positieve bijdrage van het herstructureringsprogramma is echter tenietgedaan door stijgende personeelskosten. Zowel in onze groothandels als apotheken hebben wij een hogere arbeidsproductiviteit gerealiseerd, waarmee de toename in personeelskosten gedeeltelijk is gepareerd. Het gerealiseerde bedrijfsresultaat in België lag zowel voor onze groothandel als voor onze apotheken hoger dan in 2007. In onze apotheken hebben wij naast een hoger resultaat als gevolg van acquisities ook een sterke autonome groei gerealiseerd. In onze Belgische groothandel heeft een sterke focus op kosten en de keuze voor rentabiliteit boven omzet tot een resultaatverbetering geleid.

De omzettoename bij **Direct & Institutioneel** van 32% kende zowel een autonome bijdrage (6%) als een bijdrage uit acquisities (26%). Het overgrote deel van de groei uit acquisities betrof omzet behaald buiten Nederland. Over het afgelopen jaar bedroeg het aandeel van in het buitenland gerealiseerde omzet 37% van het segmenttotaal tegenover 23% een jaar geleden. De omzet van al onze bedrijfsonderdelen binnen het segment is autonoom gegroeid. Groei werd vooral gerealiseerd bij de directe levering in thuiszorgsituaties in Nederland en Denemarken en de levering van geneesmiddelen op de Nederlandse institutionele markt.

De groei uit acquisities was het resultaat van de acquisitie van Byram Healthcare per 25 maart 2008, maar ook door uitbreiding van onze bestaande platforms in Denemarken, Noorwegen, Duitsland en Nederland. Hiernaast droegen acquisities gerealiseerd in 2007 voor een volledig jaar bij. Hiervan leverde het Deense Mediq Danmark, geacquireerd in juni 2007 en voorheen bekend als Kirudan, de grootste bijdrage.

Het bedrijfsresultaat is gestegen met 12%. De operationele marge (EBITA) was 9,4%, ofwel 1,3%-punt lager dan over dezelfde periode vorig jaar. Evenals in voorgaande jaren was sprake van een veranderende omzetmix omdat de recentelijk geacquireerde ondernemingen een lagere operationele marge kennen dan het segmentgemiddelde. De autonome omzetgroei van bedrijfsonderdelen met een traditioneel lagere marge dan het segmentgemiddelde was daarnaast hoger dan van bedrijfsonderdelen met een hogere marge. Dit betrof met name de levering van geneesmiddelen op de Nederlandse institutionele markt. Tot slot was sprake van een toenemende margedruk op de institutionele markt voor medische middelen in Nederland en de markt voor directe leveringen in thuiszorgsituaties in Duitsland.

In 2008 zijn wij gestart met de opzet van een internationaal inkoopbureau voor medische middelen. Door centraal in te kopen maken wij gebruik van onze volumes; de doelstelling voor heel 2008 van \$ 5 miljoen is gerealiseerd. Dit heeft geleid tot een belangrijke compensatie van de prijsdruk. Alle bedrijfsonderdelen in het segment profiteren hiervan, waardoor wij in staat zijn geweest onze marktposities te verbeteren.

Overig

Het bedrijfsresultaat bedroeg € 12,8 miljoen negatief en was hiermee € 9,5 miljoen lager dan over 2007. Het resultaat uit ons aandelenbelang in Anzag uit ontvangen dividend en gerealiseerde koerswinst was € 11,4 miljoen negatief, een afname van € 12,8 miljoen. De niet aan segmenten toegerekende concernkosten namen daarentegen af onder invloed van onder meer een lagere reservering voor bonussen.

Bijlage 2: Verklarende woordenlijst - regelgeving Nederlandse apotheekmarkt

Opbrengsten Nederlandse apotheek

De opbrengsten van een Nederlandse apotheek bestaan uit drie componenten:

- inkomsten uit een genormeerde vergoeding voor de verstrekking van een receptgeneesmiddel, de zogeheten receptregelvergoeding;
- inkomsten uit de verkoop van genees- en hulpmiddelen die opgenomen zijn in het wettelijk verzekerde pakket en de medische middelen uit de *Regeling hulpmiddelen*;
- inkomsten uit de verkoop van producten die niet zijn opgenomen in het wettelijk verzekerde basispakket, overige hulpmiddelen en zelfzorggeneesmiddelen.

Receptregelvergoeding

In de eerste plaats krijgt de Nederlandse apotheek inkomsten uit de receptregelvergoeding. De apotheek mag per verstrekt receptgeneesmiddel een vergoeding in rekening brengen bij een klant of diens zorgverzekeraar. Vóór 1 juli 2008 was er sprake van een vaste vergoeding per receptregel van € 6,00. Sindsdien betreft het een vast basistarief plus eventueel een aanvullende vergoeding (voor bijvoorbeeld weekenduitgifte of magistrale bereiding). Dit zijn door de overheid vastgestelde maximumbedragen. Gemiddeld kwam de vergoeding nagenoeg ongewijzigd uit op € 6,10. De aanspraak van een apotheek op de receptregelvergoeding is geregeld in de *Wet marktordening gezondheidszorg (WMG)*.

Per 1 januari 2009 is de receptregelvergoeding vastgesteld op gemiddeld € 7,28. Als de apotheek en zorgverzekeraar samen een contract hebben afgesloten, mag van de vergoeding per recept worden afgeweken tot een maximum van € 7,94. Zie ook paragraaf 'Ontwikkelingen 2008-2009: receptregelvergoeding per 2009'.

Opbrengsten uit verkoop van genees- en hulpmiddelen

Een apotheek krijgt in de tweede plaats inkomsten uit de verkoop van genees- en hulpmiddelen. De omvang daarvan wordt bepaald door de hoeveelheid producten die een apotheek verkoopt en door de prijzen van deze producten. De wijze waarop deze prijzen in Nederland tot stand komen is complex en voor genees- en hulpmiddelen niet identiek.

Geneesmiddelenprijzen (extramuraal)

Voor receptgeneesmiddelen heeft de apotheek te maken met zogeheten lijstprijzen. Dit zijn de officiële vraagprijzen waarvoor geneesmiddelen officieel in Nederland geregistreerd staan. De farmaceutische industrie bepaalt deze prijs. Daarbij is zij wel gehouden aan de *Wet op de geneesmiddelenprijzen (WGP)*, op grond waarvan de overheid de maximumprijs van een geneesmiddel elk halfjaar opnieuw vaststelt. Boven deze prijs mag een geneesmiddel niet op de Nederlandse markt worden aangeboden en verkocht. Het maximum is afgeleid van het prijsniveau van geneesmiddelen in de ons omringende landen. De Nederlandse prijzen komen overeen met het gemiddelde van de prijzen van vergelijkbare geneesmiddelen in Duitsland, België, Frankrijk en het Verenigd Koninkrijk. Verder houdt de industrie bij het bepalen van de lijstprijs rekening met de vergoedingslimiet die de overheid op grond van het Geneesmiddelenvergoedingensysteem voor een geneesmiddel vaststelt. Het bedrag boven die limiet vergoedt de zorgverzekeraar niet. De vergoedingslimiet van een geneesmiddel is het gemiddelde van de lijstprijzen van een cluster vergelijkbare geneesmiddelen op een bepaalde peildatum. De meeste geneesmiddelen zijn echter beneden de vergoedingslimiet geprijsd, waardoor er nauwelijks sprake is van bijbetalingen door verzekerden (slechts 0,5% van de totale uitgaven aan geneesmiddelen). De uitgaven aan geneesmiddelen worden hoofdzakelijk gefinancierd uit nominale premies door verzekerden (50%) en uit inkomensafhankelijke premies door werkgevers (50%).

Een apotheek heeft zowel bij de verkoop als bij de inkoop van een geneesmiddel met de lijstprijs te maken. Voor de verkoop van een geneesmiddel door de apotheek - en voor de vergoeding van dit geneesmiddel door de zorgverzekeraar - geldt de lijstprijs van dit middel als richtprijs.

De feitelijke verkoopprijs ligt daar in de praktijk vaak op of dicht bij in de buurt. De apotheek heeft ook bij de inkoop van een geneesmiddel te maken met de lijstprijs. Dit is namelijk tevens de prijs waartegen de farmaceutische groothandel het geneesmiddel in beginsel verkoopt aan de apotheek. In de praktijk kan het voorkomen dat een apotheek minder betaalt dan de lijstprijs. De groothandel betaalt soms een deel van zijn handelsmarge als stimulans aan zijn klant, de apotheek. Hierdoor ontstaat voor de apotheek een handelsmarge op de verkoop van geneesmiddelen. Deze handelsmarge is in 2008 bij ongeveer 50% van de generieke geneesmiddelen sterk gedaald door het preferentiebeleid. Zie ook paragraaf 'Ontwikkelingen 2008-2009': preferentiebeleid'.

Sinds de jaren negentig kunnen apotheken via hun groothandel hogere marges bedingen bij de farmaceutische industrie door een toename in het volume generieke geneesmiddelen door patentafloop. Deze middelen bieden van oudsher hogere marges dan patentgeneesmiddelen. De overheid roomt sinds eind jaren negentig deze marges van apotheken af via de zogeheten 'clawback'. De clawback bedraagt structureel 6,82% van de lijstprijs van geneesmiddelen tot een maximum van € 6,80 per verstrekking. Gedurende de 2e helft van 2008 was de clawback door de rechter tijdelijk buiten werking gesteld. Per 1 januari 2009 is de clawback weer ingesteld en wordt de opgeschorte clawback gedurende de tweede helft van 2008 alsnog verrekend via een tijdelijke ophoging van het percentage tot 8,53% gedurende 2009 en 2010.

Sinds 2004 hebben de Nederlandse overheid, de koepel van apothekers (KNMP), de koepels van de farmaceutische industrie (Bogin en Nefarma) en de zorgverzekeraars (ZN) zogenaamde convenanten gesloten om de groei van de geneesmiddelenuitgaven te beperken. Het laatste convenant is gesloten in het najaar van 2007 en betrof een prijsdaling van 10% op generieke geneesmiddelen in 2008. Tijdens de looptijd van dit zogenaamde Transitieakkoord 2008-2009 zou een transitie worden bewerkstelligd naar een stelsel van decentrale onderhandeling tussen apotheek en zorgverzekeraar. Zie ook paragraaf 'Ontwikkelingen 2008-2009: preferentiebeleid'.

Hulpmiddelenvoorziening

Ook voor hulpmiddelen hebben apotheken (en zorgverzekeraars) te maken met lijstprijzen. De industrie stelt ook deze prijzen als officiële vraagprijs vast. Maar anders dan de farmaceutische industrie heeft de hulpmiddelenindustrie niet te maken met maximaal toegestane prijzen. Ook gelden voor de hulpmiddelen geen wettelijke vergoedingslimieten, maar wel verbruiksnormen. Deze kunnen per zorgverzekeraar verschillen. De apotheek heeft op de hulpmiddelenmarkt daarom niet te maken met prijsregulering door de overheid. De vergoedingsprijs aan de apotheek is in de regel de lijstprijs plus een marge en komt tot stand in onderhandeling met de zorgverzekeraar.

Opbangsten uit verkoop overige producten

In de derde plaats hebben apotheken inkomsten uit de verkoop van zelfzorggeneesmiddelen en andere OTC-producten. Ook hiervoor kunnen lijstprijzen van de industrie bestaan in de vorm van 'apothekadviesprijzen', maar dat hoeft niet. De prijsvorming van deze producten is niet gereguleerd. Ze maken dan ook geen deel uit van het basispakket van de Zorgverzekeringswet. Verzekerden kunnen op grond van een vrijwillige aanvullende zorgverzekering wel aanspraak maken op een vergoeding.

Ontwikkelingen 2008-2009

Preferentiebeleid geneesmiddelen

Zorgverzekeraars hebben de wettelijke bevoegdheid om, binnen een groep geneesmiddelen met eenzelfde werkzame stof en toedieningsweg, specifieke medicijnlabels aan te wijzen die voor vergoeding in aanmerking komen. Het doel van dit beleid is om prijsconcurrentie tussen fabrikanten te stimuleren.

Alleen bij aantoonbare medische noodzaak blijven verzekerden aanspraak houden op geneesmiddelenmerken die niet als preferent zijn aangewezen.

Gezamenlijk preferentiebeleid

Sinds 1 januari 2008 voeren zorgverzekeraars die samen ongeveer 70% van de verzekerdenmarkt vertegenwoordigen, gezamenlijk preferentiebeleid op drie groepen geneesmiddelen: simvastatine, pravastatine en omeprazol. Zij mogen dit beleid volgens het bovengenoemde Transitieakkoord niet met nieuwe groepen geneesmiddelen uitbreiden.

Het gezamenlijke preferentiebeleid van deze verzekeraars werkt als volgt:

- Per werkzame stof met dezelfde toedieningsweg en sterkte wijzen zorgverzekeraars een of meer preferente medicijnlabels aan als tussen de merken een prijsverschil van 5% of meer bestaat.
- Vervolgens wordt het goedkoopste medicijnmerk aangewezen als preferent product, samen met alle andere medicijnlabels die vallen binnen een bandbreedte van maximaal 5% ten opzichte van de prijs van het goedkoopste label. Producten die buiten deze bandbreedte vallen komen niet voor vergoeding in aanmerking.
- De aanwijzing van preferente medicijnmerken geldt telkens voor een periode van zes maanden.

Individueel preferentiebeleid

In aanvulling op het gezamenlijke preferentiebeleid kunnen zorgverzekeraars individueel preferentiebeleid voeren. Dat wil zeggen dat zij individueel ook andere groepen geneesmiddelen kunnen aanwijzen dan die middelen die onder het gezamenlijke preferentiebeleid vallen. De systematiek van dit individuele preferentiebeleid is hetzelfde als die van het gezamenlijke preferentiebeleid. Wel kunnen binnen het individuele preferentiebeleid verschillen bestaan tussen zorgverzekeraars in de bandbreedte en aanwijzingsduur die men hanteert. De eerder genoemde zorgverzekeraars voeren dit individuele preferentiebeleid sinds juli 2008. Dit heeft geleid tot extreme prijsdruk, resulterend in prijsdalingen van meer dan 80%. De inkoopmarge op generieke geneesmiddelen, sinds jaren de belangrijkste inkomstenbron voor apotheken, is daarmee zeer sterk gedaald.

Receptregelvergoeding per 2009

Het tarief voor de verstrekking van een receptgeneesmiddel is vastgesteld op gemiddeld € 7,28. Als de apotheek en zorgverzekeraar samen een contract hebben afgesloten, mag van de vergoeding per recept worden afgeweken tot een maximum van tot € 7,94. Daarbij valt te denken aan een vergoeding voor specifieke vormen van zorgverlening, zoals polyfarmacieprojecten (begeleiding van patiënten die meerdere medicijnen gebruiken), medicatie- en gezondheidschecks. Zorgverzekeraars zullen daarnaast nadere afspraken willen maken over de vergoeding van geneesmiddelen.

De NZa heeft zich bij de vaststelling gebaseerd op haar rapportage van begin november over de hoogte van de praktijkkosten en inkoopvoordelen van apotheken in 2007 en de daarop gebaseerde extrapolatie naar 2009. Rond 1 mei 2009 komen de resultaten beschikbaar van een nader onderzoek naar de daadwerkelijke gevolgen van het preferentiebeleid. Op basis hiervan kan besloten worden tot aanpassing van de hoogte van het tarief.

Vrije tarieven voor farmaceutische zorg

De overheid heeft het voornemen om per uiterlijk 2011 over te gaan op (geheel) vrije tariefvorming.

GECONSOLIDEERDE WINST-EN-VERLIESREKENING

4e kwartaal 2008	4e kwartaal 2007	X € 1.000.000	2008	2007
701,3	675,2	Netto-omzet	2.730,2	2.476,7
557,3	540,6	Inkoopwaarde van de omzet	2.187,0	1.981,8
144,0	134,6	Bruto-omzetresultaat	543,2	494,8
- 7,4	5,0	Overige baten	1,4	16,3
72,3	67,6	Personeelskosten	278,4	240,3
7,2	6,2	Afschrijvingen en amortisatie	27,2	20,8
0,3	-	Bijzondere afboeking goodwill	198,3	-
40,0	30,7	Overige bedrijfskosten	143,7	115,6
119,8	104,4	Totaal bedrijfskosten	647,5	376,6
16,8	35,2	Bedrijfsresultaat	- 102,9	134,5
0,5	0,2	Financiële baten	0,9	1,1
- 5,8	- 3,4	Financiële lasten	- 17,1	- 11,6
0,0	0,4	Resultaat geassocieerde deelnemingen	- 2,5	2,8
11,5	32,4	Resultaat voor belastingen	- 121,6	126,8
- 8,4	- 7,8	Belastingen	- 5,9	- 31,5
3,1	24,6	Resultaat na belastingen	- 127,5	95,3
		Toe te rekenen aan:		
2,3	24,0	Aandeelhouders (Nettoresultaat)	- 127,9	93,0
0,8	0,6	Derden	0,4	2,3
3,1	24,6	Totaal	- 127,5	95,3
		X € 1		
0,04	0,41	Nettoresultaat per aandeel	- 2,19	1,59
0,03	0,40	Nettoresultaat per aandeel na verwateringseffect *	- 2,19	1,55

* Verwateringseffect treedt niet op omdat er sprake is van een verliessituatie.

GECONSOLIDEERDE BALANS

X € 1.000.000

	31 december 2008	31 december 2007
Vaste activa		
Materiële vaste activa	131,9	117,9
Vastgoedbeleggingen	2,6	1,3
Goodwill	301,0	407,6
Overige immateriële activa	37,8	27,4
Geassocieerde deelnemingen	7,0	11,6
Latente belastingen	22,0	31,3
Vorderingen	8,7	11,2
Beleggingen	13,5	25,7
	<u>524,6</u>	<u>634,0</u>
Vlottende activa		
Vorraden	224,2	211,0
Handelsvorderingen	304,4	278,9
Vennootschapsbelasting	1,8	4,4
Overige vorderingen	32,9	30,7
Derivaten	0,1	-
Liquide middelen	28,4	11,9
	<u>591,7</u>	<u>536,9</u>
Vaste activa aangehouden voor verkoop	0,8	1,3
	<u>592,5</u>	<u>538,2</u>
Totaal activa	1.117,1	1.172,2
Eigen vermogen		
Aandelenkapitaal	105,9	102,8
Reserves	259,0	458,4
Totaal	<u>364,9</u>	<u>561,3</u>
Aandeel derden	14,1	17,0
Totaal eigen vermogen	379,0	578,3
Langlopende verplichtingen		
Leningen	280,1	164,6
Derivaten	7,9	4,5
Latente belastingen	12,2	19,3
Personeelsgerelateerde voorzieningen	17,8	2,0
Overige voorzieningen	3,9	1,2
	<u>321,8</u>	<u>191,6</u>
Kortlopende verplichtingen		
Kredietinstellingen	25,4	24,0
Leningen vervallend binnen 1 jaar	1,7	1,3
Derivaten	0,9	0,3
Crediteuren en overige kortlopende schulden	364,1	342,0
Vennootschapsbelasting	6,4	22,7
Overige belastingen en sociale premies	12,1	7,8
Overige voorzieningen	5,6	4,2
	<u>416,2</u>	<u>402,3</u>
Totaal eigen vermogen en verplichtingen	1.117,1	1.172,2
Nettoschuld	282,7	184,7

GECONSOLIDEERD KASSTROOMOVERZICHT

4e kwartaal 2008	4e kwartaal 2007	X € 1.000.000	2008	2007
11,6	32,4	Resultaat voor belastingen	- 121,6	126,8
5,3	3,2	Financiële baten en lasten	16,1	10,5
- 0,1	- 0,4	Resultaat geassocieerde deelnemingen	2,5	- 2,8
5,0	2,2	Afschrijvingen op vaste activa	18,3	14,9
0,3	-	Bijzondere afboeking goodwill	198,3	-
2,3	3,9	Amortisatie op klantrelaties	8,9	5,9
0,1	0,2	Resultaat uit verkoop vaste activa	- 3,5	- 3,1
5,3	- 0,3	Beleggingsresultaat	11,3	- 1,4
0,2	- 1,5	Mutatie voorzieningen	- 3,9	- 8,6
- 23,7	- 9,7	Mutatie voorraden	- 16,6	0,2
- 5,4	- 5,2	Mutatie kortlopende vorderingen	- 20,2	- 9,4
36,4	44,3	Mutatie kortlopende verplichtingen	26,6	5,6
37,3	69,1	Operationele kasstroom	116,2	138,6
- 5,2	- 3,3	Betaalde interest	- 16,3	- 11,5
2,2	- 9,5	Betaalde belastingen over operationeel resultaat	- 8,3	- 16,8
34,3	56,3	Kasstroom uit operationele activiteiten	91,6	110,3
- 13,1	- 13,5	Investerings vaste activa	- 44,6	- 32,1
- 11,4	- 15,0	Acquisities na aftrek van liquide middelen	- 118,4	- 85,0
0,8	0,0	Ontvangen interest	0,6	0,9
0,0	- 0,2	Ontvangen dividend	2,3	1,0
1,5	0,1	Desinvesteringen vaste activa	8,5	5,5
0,1	- 0,6	Verstrekke leningen	- 3,4	- 4,6
1,9	2,9	Ontvangen aflossing op leningen	5,8	7,2
2,3	- 0,9	Overige mutaties in vaste activa	2,1	0,2
0,1	- 0,3	Betaalde belastingen over investeringsactiviteiten	0,8	- 0,3
- 17,8	- 27,3	Kasstroom uit investeringsactiviteiten	- 146,3	- 107,2
0,0	0,0	Ontvangsten uit uitgifte van aandelen	3,1	2,7
0,0	1,0	Inkoop eigen aandelen	- 9,2	- 16,2
0,0	0,0	Betaald dividend	- 31,6	- 31,1
32,2	20,0	Opgenomen financiering	114,0	40,5
0,1	- 9,6	Aflossing op leningen	- 1,1	- 6,1
0,2	- 1,1	Mutatie minderheidsaandeelhouders	- 0,3	1,3
32,5	10,3	Kasstroom uit financieringsactiviteiten	74,9	- 8,9
49,0	39,3	Nettokasstroom	20,2	- 6,0
		Aansluiting naar de balans		
49,0	39,3	Nettokasstroom	20,2	- 6,0
2,6	- 0,3	Valutakoersverschillen in netto kortlopende schuld	- 5,1	- 1,0
51,6	39,0	Subtotaal	15,1	- 7,0
		Netto kortlopende schuld begin periode:		
		Liquide middelen	11,9	21,3
		Kredietinstellingen	24,0	26,4
			12,1	5,1
		Netto kortlopende schuld einde periode:		
		Liquide middelen	28,4	11,9
		Kredietinstellingen	25,4	24,0
			- 3,0	12,1

SEGMENTERING – CIJFERS PER SEGMENT

Bedrijfssegmenten	APOTHEKEN *						DIRECT & INSTITUTIONEEL		OVERIG		ELIMINATIES		GECONSOLIDEERD	
	Apotheken Nederland		Apotheken Internationaal		Apotheken totaal		Q4	Q4	Q4	Q4	Q4	Q4	Q4	Q4
	Q4 2008	Q4 2007	Q4 2008	Q4 2007	Q4 2008	Q4 2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007
X € 1.000.000														
Netto-omzet derden	282,3	297,5	207,5	210,2	489,7	507,7	211,5	167,5	-	0,1			701,3	675,3
Netto-omzet intercompany	0,3	7,6	0,2	0,4	0,6	7,9	2,8	3,3	-	-	-3,4	-11,2	-	-
Totaal netto-omzet	282,6	305,1	207,7	210,6	490,3	515,6	214,3	170,8	-	0,1	-3,4	-11,2	701,3	675,3
Inkoopwaarde v/d omzet plus bedrijfskosten	-276,8	-285,5	-208,4	-209,6	-485,2	-495,0	-196,5	-152,3	-6,1	-4,0	3,4	11,2	-684,5	-640,1
Bedrijfsresultaat	5,8	19,6	-0,7	1,0	5,1	20,6	17,8	18,5	-6,1	-3,9	0,0	0,0	16,8	35,2
Financiële baten en lasten														
Resultaat geassocieerde deelnemingen	0,0	0,5	0,0	-0,2	0,0	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0			0,0	0,4
Resultaat voor belastingen													11,5	32,4
Belastingen														
Resultaat na belastingen													8,4	7,9
Toe te rekenen aan:														
Aandeelhouders (Nettoresultaat)													2,3	24,0
Derden													0,8	0,5
Totaal													3,1	24,5
Operationele marge	2,1%	6,4%	-0,3%	0,5%	1,0%	4,0%	8,3%	10,8%					2,4%	5,2%
Werkzaam vermogen	346,4	548,3	110,4	123,8	456,8	672,1	233,2	118,0	4,3	9,1	11,8	-11,4	706,1	787,8
Totaal activa	622,7	705,8	246,5	264,1	644,4	872,5	383,4	256,7	896,2	843,3	-806,9	-800,3	1.117,1	1.172,2
- Waarvan belastingen	12,6	38,8	1,9	1,4	14,5	40,2	11,1	1,7	15,2	13,2	-17,0	-19,4	23,8	35,7
Totaal verplichtingen	615,5	609,1	163,7	178,5	779,1	787,5	335,3	211,7	398,0	383,0	-774,4	-788,3	738,0	593,9
- Waarvan belastingen	11,8	29,9	3,5	2,2	15,3	32,1	14,3	10,6	6,0	18,7	-17,0	-19,4	18,6	42,0
Totaal geassocieerde deelnemingen	6,6	11,1	0,3	0,3	6,9	11,5	-	-	0,2	0,1	-	-	7,1	11,6
Acquisities	9,0	1,0	2,3	4,6	11,3	5,6	0,1	10,8	-	-	-	-	11,4	16,4
Investerings vaste activa	8,0	10,4	1,0	1,2	9,0	11,5	3,6	1,9	0,6	0,1	-	-	13,1	13,5
Afschrijvingen immateriële vaste activa	0,6	0,5	0,1	0,1	0,6	0,6	1,6	1,1	0,0	0,1	-	-	2,2	1,8
Afschrijvingen materiële vaste activa	2,9	2,8	0,7	0,6	3,6	3,5	1,0	0,7	0,3	0,1	-	-	4,9	4,3

* Eliminaties tussen Apotheken Nederland en Apotheken Internationaal worden niet separaat weergegeven.

SEGMENTERING – CIJFERS PER LAND

	NEDERLAND		POLEN		BELGIË		DUITSLAND		DENEMARKEN		VERENIGDE STATEN		OVERIG		GECONSOLIDEERD	
	Q4 2008	Q4 2007	Q4 2008	Q4 2007	Q4 2008	Q4 2007	Q4 2008	Q4 2007	Q4 2008	Q4 2007	Q4 2008	Q4 2007	Q4 2008	Q4 2007	Q4 2008	Q4 2007
X € 1.000.000																
Netto-omzet	408,7	416,5	147,0	149,3	61,8	62,1	18,1	17,6	22,8	15,0	28,1	-	14,7	14,8	701,3	675,3
Werkzaam vermogen	383,3	537,9	93,1	108,9	17,3	15,0	44,7	69,9	41,4	37,6	104,2	-	22,1	18,5	706,1	787,8
Totaal activa	505,0	668,3	193,4	213,3	68,7	69,1	108,4	108,6	60,6	50,2	118,1	-	62,9	62,7	1.117,1	1.172,2
Acquisities	9,1	11,2	2,3	0,9	-	0,3	-	0,3	-	0,2	-	-	-	-	11,4	16,3
Investerings materiële vaste activa	9,7	11,2	1,2	0,9	0,2	0,2	0,1	0,3	0,2	0,5	0,3	-	1,4	0,4	13,1	13,5